

ivn natuur educatie Hoogeveen

Jaarverslag IVN Hoogeveen 2019

Het merk IVN - Kernwaarden

- *Dichtbij/ persoonlijk:*
IVN als altijd dichtbij. Lokaal, provinciaal en landelijk. Met IVN ontdek je dat de natuur dichtbij is.
- *Bevlogen:*
Al onze activiteiten stralen passie uit, bevlogenheid voor het verbinden van mens en natuur. Ons vuurtje kan miljoenen anderen aansteken.
- *Beleven:*
Hart (verwondering en liefde voor natuur), hoofd (inzicht in hoe het werkt) en handen (handelingsperspectief) staan altijd centraal.
- *Verbinden:*
Verbinden zit in ons bloed. We zijn in staat om, zonder ego, anderen te mobiliseren en faciliteren in het verbinden van mens en natuur.
- *Natuurwijs:*
Wij inspireren mensen met onze kennis. Niet alleen kennis van natuur en educatie, maar ook van doelgroepen en netwerken

Beste vrijwilligers, leden, samenwerkende partijen en alle anderen die ons een warm hart toedragen. Zonder jullie hadden wij de successen van afgelopen jaar nooit kunnen realiseren. Namens het bestuur, bedankt!

Inhoudsopgave:

Bestuursactiviteiten.....	3
IVN in het Struunhuus.....	3
Algemene Ledenvergadering.....	4
IVN de Gemeente Hogeveen en andere partners	5
Activiteiten met samenwerkende partners.....	5
Openstelling Struunhuus.....	6
Adopteer een Nestkast.....	6
Activiteiten	6
Vogels in de winter ·	6
Tiny Forest	6
Broeihopen omzetten in de Oude Kene en ijsvogelwand herstellen. ·	7
NLdoet - Dagje school in de natuur.....	7
Landelijke opschoondag	8
Wereld Waterdag ·	8
Waternachtwandeling	8
Compost maken in een vaas.....	8
Slootjesdagen.....	9
Oktobermaand is kindermaand.....	9
Nacht van de Nacht.....	10
#2Natuur Challenge.....	10
Natuurwerkdag.....	11
Bollen poten in de Idylle.....	11
Actieve vrijwilligers	11
Gastcolleges	12
Mantelzorgers en jonge mantelzorgers te gast in Struunhuus.....	12
Scouting.....	12
Weekendschool.....	12
Natuurspeurderstocht Posthoornschoon Pesse.....	12
Insectenhotel en vlinderidylle Roelof van Echtencollege	12
Takkenkerstboom maken.....	12
Presentaties / Lezingen / Workshops /Excursies.....	13
Idylle -Presentatie beheerplan en Hogeveen uitgeroepen tot bij-vriendelijke gemeente.	13
Foto presentatie Struuntochten.....	13
Excursie vogels	13
Wandelexcursie langs de boorden van het Oude Diep.....	13
Lezing Schedels.....	14
Workshops natuurfotografie met de smartphone.....	14
Cursussen.....	15
Cursus Natuurouder/begeleider.....	15
Paddenstoelencursus.....	15
Werkgroepen	16
Junior Rangers.....	16
Werkgroep Dassen.....	17
Werkgroep Gierzwaluwen.....	18
Werkgroep Huiszwaluwen.....	19
Werkgroep Paddenstoelen.....	19
Werkgroep Planten.....	20
Grijs Groen & Gelukkig.....	21
Werkgroep Vleermuizen.....	22
Werkgroep Kerkuilen.....	22
Speelnatuur in het Steenbergerpark.....	23
Werkgroep PR.....	24
Contactgegevens IVN Hogeveen.....	25
Bijlage Activiteiten overzicht.....	26

Bestuursactiviteiten

IVN in het Struunhuus

Terugblik op het jaar 2019 van het bestuur IVN Hoogeveen

Het was een prachtig bestuurs-jaar met veel activiteiten en ontmoetingen waarvan ik graag verslag wil doen aan jullie, als leden en geïnteresseerden.

Als bestuur, met daarin sinds maart 2019 drie nieuwe leden, zijn wij trots op de vele prachtige activiteiten die in 2019 zijn georganiseerd door onze ervaren vrijwilligers die vanuit hun groene hart vrije tijd en kennis beschikbaar stellen voor de inwoners van Hoogeveen opdat zij meer van de natuur kunnen leren en beleven. Ook zijn wij trots op de vele mooie verbindingen die we dit jaar hebben kunnen maken.

Iedere maand was er een bestuursvergadering, met uitzondering van de maand augustus in verband met de zomervakantie. Toch zaten we in die periode niet stil. Zo was er 'komkommer' nieuws over de recreatieplas in Schoonhoven; een snoek had een meisje gebeten. Vanaf mijn vakantieadres heb ik me verbaasd over de felheid van de reacties hierop, die des te meer duidelijk maakten dat sommige mensen helaas minder dan ooit met de natuur verbonden lijken te zijn. Gelukkig kon ik, namens IVN, een tegengeluid over de kwestie laten horen in de Hoogeveense Courant. En dit was niet het enige moment dat IVN een bijdrage leverde aan de lokale media. Wij vinden het belangrijk om regelmatig onze stem te laten horen om zo meer mensen te bereiken en te enthousiasmeren voor de natuur.

Zoals eerder benoemd was 2019 een jaar waarin we vele mooie verbindingen hebben kunnen maken met andere organisaties en activiteiten. Bijvoorbeeld het verbindingsfestival waar onze burgemeester Karel Loohuis samen met de aanwezige kinderen heerlijke broodjes kon bakken op open vuur. Maar we zorgden ook voor eenvoudigere, maar even belangrijke verbindingen, door bijvoorbeeld het uitlenen van Slootjesdag materialen aan de actieve groep vrijwilligers van het belevingsbos in Noordscheschut.

Ook ons Struunhuus zorgt voor verbindingen met andere organisaties. Zo vormde eind december ons 'huus' een idyllische achtergrond van een optreden tijdens de jaarlijkse Kuiertocht. Hieruit bleek opnieuw dat wij een centrale functie hebben in het Steenbergerpark, dat dit jaar is uitgeroepen tot de leukste plek van Drenthe om te spelen, sporten en bewegen. Op YouTube is een bijzondere documentaire te vinden over het Steenbergerpark waarin ook IVN een rol vervult.

<https://www.youtube.com/watch?v=TDVUzDOLNVk>

Ook is in 2019 het 'groen doen' weer wat hoger op de politieke agenda gekomen. Zo zijn wij een vaste gesprekspartner van de gemeente Hoogeveen als het gaat over de thema's natuur, milieu en duurzaamheid. IVN Hoogeveen schuift tevens aan bij het overleg streekbeheer Hoogeveen waar vooral de dorpen een actieve rol hebben in de samenwerking met landschapsbeheer Drenthe.

Verbindingsfestival

Convenant 3 Tiny Forest in Hoogeveen

Steenbergerpark Leukste plekje van Drenthe om te spelen

Ook buiten de gemeente Hoogeveen lag onze interesse. Als Drentse afdelingen van IVN kwamen wij samen in de Veldhoeve om te vergaderen over de toekomst in Drenthe maar ook de toekomstige fusie tussen vereniging en stichting onder de noemer 1IVN.

Bert van der Pol (IVN Roden-Norg) is namens Drenthe de afgevaardigde in de landelijke raad waar de besluitvorming over de samenvoeging plaats zal gaan vinden. Daarnaast is er op zaterdag 6 maart de landelijke ledenvergadering (ALV). Vermoedelijk dat 1IVN ook daar besproken zal worden. Natuurlijk is het daar ook voor individuele leden mogelijk mee te praten over het landelijk IVN-beleid en visie.

Ook binnen IVN Hoogeveen nodigen we onze leden van harte uit om mee te praten. Zo werd ik vlak voor de bestuursvergadering van september gebeld door Daan Zuijdam, hij is al jaren Junior Ranger en daarnaast samen met zijn familie een actief lid van IVN Hoogeveen. Daan wilde graag een verzoek doen aan het bestuur, namelijk; het sponsoren van een treinreis en kleine maaltijd voor onze Junior Rangers die mee wilden lopen in de klimaatstaking op 27 september. Natuurlijk hebben wij dit initiatief ondersteund omdat we de urgentie en betrokkenheid van de Junior Rangers enorm waarderen.

Ik kijk terug op een prachtig jaar met mooie initiatieven en verbindingen mogelijk gemaakt door al onze betrokken leden, waarvoor dank.

Natuurlijk wil ik ook even met jullie vooruitkijken naar 2020. We hopen ook dit jaar weer te mogen rekenen op onze leden die veel plezier beleven aan het organiseren en/of deelnemen aan onze activiteiten en verbindingen. Begin november heb ik jullie laten weten terug te treden als voorzitter. Wij zijn nog steeds op zoek naar een nieuwe voorzitter en hopen deze tijdens de ALV in maart aan jullie te kunnen voorstellen.

Ik wil mijn medebestuurleden bedanken voor de prettige samenwerking. Ook na mijn terugtreding als voorzitter zal ik zeker actief en betrokken blijven bij IVN Hoogeveen. Hopelijk zien we elkaar op de ledenvergadering op woensdag 4 maart.

Met vriendelijke groet,
Frank Snippe

Algemene Ledenvergadering.

De Algemene Ledenvergadering werd dit keer in het Struunhuus gehouden op 4 maart.

Gelukkig was het niet al te koud die dag. De kachel was op tijd aangezet, zodat het redelijk aangenaam was bij aanvang van de vergadering. Het Struunhuus liep aardig vol.

Grietje Loof opende de vergadering voor de laatste maal als voorzitter met een verhaal van Toon van Tellingen "Fladderen", een verhaal met een boodschap. Afgelopen jaar nieuwe statuten, een nieuwe secretaris, op zoek naar een nieuwe voorzitter en vele activiteiten en samenwerkingen met anderen.

Trots zijn we weer op het tot stand komen van een mooi jaarverslag.

Het financiële jaarverslag en de begroting van de penningmeester Marc van der Werf worden goedgekeurd en tevens verleend de kascommissie decharge aan hem. Er wordt een nieuw reserve kascommissie lid benoemd: Elma Koopman.

In het bestuur gaat het nodige veranderen Johan Scheeres gaat verhuizen en treedt af. Wel verwelkomen we 2 nieuwe bestuursleden te weten Linda Thalen en Bjorn Olthof. Ja en dan gaat na 2 termijnen van 3 jaar voorzitterschap Grietje het bestuur verlaten. Ze doet dit door overdracht van de groene draad aan de nieuwe voorzitter Frank Snippe. Grietje zal als activiteitencoördinator actief blijven binnen IVN Hoogeveen.

Een mooi moment om nu even een pauze in te lassen.

Tromgeroffel, wat is dit? Het komt het Struunhuus binnen. Het is Hero Moorlag, die trommelend als Tamboer binnenkomt. Hij verkondigt aan de toehoorders, lezend vanaf de rol, dat vandaag afscheid neemt als voorzitter van IVN Hoogeveen "Grieze Griette van 't Hoogeveine"! Alles wat Grietje tot stand heeft gebracht komt voorbij. Hoort en zegt het voort.

Na de pauze neemt Frank het van Grietje over en worden de laatste agendapunten behandeld.

Bart Pijper sluit de avond af met de presentatie van zijn Struuntochten.(verslag elders in het jaarverslag)

IVN de Gemeente Hoogeveen en andere partners

Eens in de twee maand hebben we als bestuur overleg met ambtenaren van de gemeente die ons op de hoogte brengen van groene ontwikkelingen (beleid, beheer) en kunnen wij ons idee hierover geven. Dat er heel vaak raakvlakken zijn daar komen we steeds achter. Dat er verschillende denkwijzen zijn dat mag ook duidelijk zijn. Toch hebben we veel aan het overleg. Het geeft een breder beeld over alle groen in en rond de gemeente.

Samenwerken in de wijk, met de wijkbeheerder, opbouwwerker, jongerenwerker, kortom het wijkteam in z'n totaal is heel belangrijk voor ons. Oren en ogen en dat niet alleen, ook op elkaar kunnen vertrouwen en bouwen aan een veilig en fijn park. Samenwerken met alle partijen die actief zijn in het Steenbergerpark. We overleggen en werken samen, omdat dit de hele wijk ten goede komt.

Samenwerking met IVN Noord.

Verder nemen we deel aan de CRO (commissie regionaal overleg) Luchthaven Hoogeveen, kerngroep overleg Streekbeheer, overleg met de Milieu Federatie Drenthe.

Op 26 februari hebben de Steenbergerpark gebruikers de wethouders in het Struunhuus op bezoek gehad. Iedereen heeft zijn activiteiten kunnen presenteren.

15 december Kerstival bij Nijstad.

28 december kwam de Kuiertocht door het Steenbergerpark, hier konden wij ook een steentje aan bijdragen door ons Struunhuus ter beschikking te stellen.

Activiteiten met samenwerkende partners

Hierbij een selectie van de samenwerkende partners, waarmee we afgelopen jaar activiteiten hebben verricht.

IVN Noord

Radio Hoogeveen waren we diverse keren aanwezig in de uitzending.

RTV Drenthe heeft een aantal keer opnames gemaakt voor Roeg Junior en Roeg.

SWW

Weekendschool.

Groei & Bloei Hoogeveen/de Wolden

Gemeente Hoogeveen

Aan de slag, vrijwilligerswerk voor bewoners van het AZC

Het Drents Landschap

Supporter van schoon, Landelijke Opschoondag.

NLdoet

De Beestenbult

Natuur en Milieufederatie

Alle IVN afdelingen in Drenthe.

Natuurmonumenten

Staatsbosbeheer

Jong Hoogeveen

IVN Grijs Groen & Gelukkig

Scholen-, basis- en voortgezet onderwijs

Natuurvereniging Zuidwolde

Junior Rangers op de klimaatmars in Den Haag

Openstelling Struunhuus

Vanaf april tot en met oktober, met uitzondering van juli en augustus, zijn we elke vrijdagmiddag open geweest. Inloop, werken aan de tuin, kindertema's, uitleen-, en inbreng materialen.

Adopteer een Nestkast.

Nog steeds werken we bij IVN aan het project: Vogelvriendelijk Hoogeveen.

Op een natuurlijke manier de eikenprocessierups inperken. Sinds we in 2017 gestart zijn met deze actie zijn ongeveer 500 nestkasten opgehangen in en rond Hoogeveen.

We gaan door met nestkasten ophangen.

Ook het bermbeheer is belangrijk. Meer biodiversiteit onder de bomen en in de bermen, maar ook in onze tuinen.

Inmiddels hebben we een nieuwe voorraad nestkasten.

Activiteiten

Vogels in de winter 🏠

De vogels zijn weer verwend, de nestkasten zijn schoongemaakt, nieuwe nestkasten zijn opgehangen en we konden een quiz doen "welke vogel eet wat".

Bekijk de uitzending voor een mooi verslag.

🏠 <https://www.roeg.tv/roeg-junior-nieuws/op-pad-met-ivn-vogelvoer-maken-bij-ivn-hoogeveen/>

Tiny Forest 🏠

De eerste Tiny Forest in Hoogeveen bij Nijstad is een feit. Op een wel zeer zonnige februari dag werd door leerlingen van de openbare basisschool de Schuthoek en IVN-vrijwilligers het mini bos aangeplant.

Een Tiny Forest is een dichtbegroeid, inheems bos ter grootte van een tennisbaan. Zo'n 900 inheemse bomen en struiken zijn er in de loop van de ochtend geplant. Het was hard werken. Het mini bosje is in het eerste jaar al flink gegroeid. Het verheugt ons dat er komend jaar nog 3 Tiny Forest in de gemeente Hoogeveen gerealiseerd zullen worden.

<https://www.youtube.com/watch?v=7LWqaJ5FGml&list=TLPQMjkwMTIwMjA1d0f1jP6qBw&index=1>

Broeihopen omzetten in de Oude Kene en ijsvogelwand herstellen

In de Oude Kene, eigendom van Het Drentse Landschap, hebben we met 22 personen de broeihopen omgezet. Johan Scheeres heeft alle kinderen, ouders van de kinderen, buurtbewoners, mensen uit het AZC, Junior Rangers, IVN leden en andere vrijwilligers uitleg gegeven over de ringslang en hoe de broeihopen omgezet moeten worden. Het Landschapsbeheer Drenthe had gezorgd voor gereedschap en de gemeente Hoogeveen had gezorgd dat er boombladeren waren om de broeihopen mee op te bouwen. Tijdens het omzetten zijn alle eischalen verzameld.

Tijdens de werkzaamheden is TV Drenthe geweest om opnames te maken.

📺 : <https://www.roeg.tv/roeg-nieuws/veel-meer-eierschalen-van-ringslangen-gevonden/>

In totaal zijn er ca. 1000 eischalen gevonden. Vorig jaar waren dit er ca. 630.

Ook de ijsvogelwand heeft een opknapbeurt gehad.

Foto's: Johan Scheeres

NLdoet - Dagje school in de natuur

Het is NLdoet en op deze dag staken ook de leraren in heel Nederland. Reden voor de IVN om de deuren wagenwijd open te zetten voor jong en oud. 26 kinderen wisten de weg naar het Struunhuus te vinden. Ook leerlingen van het Roelof van Echtencollege, voor een maatschappelijke stage, ouders en vrijwilligers uit het AZC kwamen helpen. Radio Drenthe stond al vroeg op de stoep om een interview af te nemen van onze nieuwe voorzitter over deze dag.

Er werd in groepen gewerkt. We maakten een waterbaan van bamboestokken, er werd gewerkt aan het insectenhotel, hiervoor moest gezaagd en geboord worden. We maakten een praatstok. Samen hebben we een lunch gemaakt met een goed doortrokken soep, broodjes en pannenkoeken bakken. Door de harde wind was het lastig om boven het vuurtje pannenkoeken te bakken. Het waren wel de lekkerste met de meest vreemde vormen. Gelukkig konden er binnen extra pannenkoeken worden gebakken, zodat iedereen meerdere kon eten. Een mandarijntje toe geschonken door Albert Heijn. Zo konden we de middag weer met nieuwe energie hervatten. Er werden ook nog fruitboompjes geplant in de Struuntuin en uilenballen uitgeplozen.

Foto's: Bart Pijper

Landelijke opschoondag

Ook dit jaar zijn er weer honderden kilo's zwerfafval verzameld door zo'n 30 supporters van schoon in de wijk de Weide.

Wereld Waterdag

Wereld Waterdag in Hoogeveen.

Wereld Waterdag wordt wereldwijd georganiseerd, hiermee wordt extra aandacht gevraagd voor alles wat met water te maken heeft.

Op initiatief van IVN Noord is een educatief programma bedacht voor basisschoolkinderen. In samenwerking met de gemeente Hoogeveen, WDO Delta, IVN Noord en vrijwilligers van IVN Hoogeveen hebben we op 22 maart de leerlingen van basisschool het Palet ontvangen bij de vijvers aan de Rubenstraat. Wethouder Gert Vos kwam de officiële opening van deze Watersafari verzorgen.

Er was veel te leren en te onderzoeken op deze dag.

Hoe moet je water leiden? Bouw een waterbaan. Waar moet je dijken maken als de zeespiegel stijgt? Wat leeft erin het water? En waar laten we al het regenwater als er een dikke hoosbui komt?

Hoe lossen we dit op? Het was een leerzame en leuke ochtend. TV Drenthe heeft voor Roeg Junior hiervan opnames gemaakt

■ <https://www.roeg.tv/uitzending/roeg-112/> vanaf 10min15sec

Waternachtwandeling

De waternachtwandeling is gehouden bij de plas Schoonhoven in Hollandscheveld.

Een activiteit voor jong en oud. In het donker gaan we op pad om aan de hand van vragen en opdrachten, die we onderweg tegenkwamen, veel te weten te komen over padden en kikkers. Zelf de kikkers en padden spotten, maar ook andere waterbeestjes zoals de waterschorpioen. Samen even allemaal stil zijn en luisteren naar de geluiden aan het water is toch anders dan overdag. Er vlogen gakkende ganzen over en uit het bos klonken dierengeluiden. Het was een mooie en leerzame familie-avond.

Compost maken in een vaas

Groei & Bloei uit Hoogeveen heeft ons geleerd hoe je compost maakt in een vaas.

Wat kun je composteren en wat kun je niet composteren? Wat moet erin de vaas? Alles in laagjes, al wat gecomposteerd materiaal, wat zand, composteewormen, pissebedden mogen ook, in kleine stukken geknipt blad afval uit de tuin, koffiedik, aardappelschilletjes, appelschilletjes, beter geen citrusvruchtschillen en geen verhitte spullen. Alles laagje voor laagje. Dit alles moet een beetje vochtig zijn. Afdekken met een huishoudfolie, gaatjes erin voor zuurstof en dan de pot verduisteren (de wormen houden niet van licht) en dan elke dag even kijken. Na ca 3 weken zullen de pieren en andere beestjes die in de compost zitten het tuin- en keukenafval omgezet hebben in compost!

Foto: Sonja Knol

Slootjesdagen

Dit jaar waren er 2 slootjesdagen in Hoogeveen.

17 juni in het Steenbergerpark en een week later in het Sterrenpark in de wijk Krakeel. Totaal bracht dit ongeveer 125 kinderen, ouders, opa's en oma's op de been.

Kinderen genieten van alles wat in het water leeft en bij IVN weten we dat een broodje bakken ook de meest leuke bezigheid is om even tot rust te komen. Natuurlijk niet te lang want er is veel te beleven. Zo is er er ieder jaar de moddergrabbelton die voor menige 'kriebels' zorgt. Beestjes vangen in de sloot en met onderzoekkaart deze op naam brengen. Voor de stoere binken, vlotvaren en voor de serieuzere kinderen in het laboratorium de zuurtegraad van het slootwater bepalen. Ieder kind wat meedeed ging met een nieuwe button en stickervel naar huis om thuis aan de slag te gaan met de winactie 'bouw je eigen sloot'.

Foto: Tamara Krikken

Oktobermaand is kindermaand

Kinderen gratis leuke activiteiten aanbieden. Dat is oktober kindermaand. Helemaal gericht op activiteiten voor kunst, cultuur, theater. En wij brengen het onderdeel Natuur.

Wat gingen we doen.?

Aan de slag met dingen uit de natuur. Een praatstok maken of met vilt de eikeldopjes vullen. Het weer werkte niet helemaal mee, soms was het binnen beter dan buiten. Oktober is ook bij uitstek geschikt om paddenstoelen te zoeken, dus een paddenstoelensafari ontbrak niet. Wat hebben we in het Steenbergerpark toch leuke ontdekkingen gedaan.

Foto's : Grietje Loof

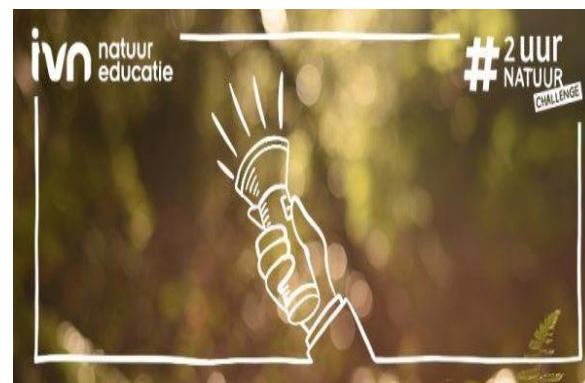
Nacht van de Nacht

Voor de 15de keer werd landelijk de Nacht van de Nacht activiteiten georganiseerd en ook in Hoogeveen deden we weer mee. Dit keer in het Steenbergerpark. Het is natuurlijk een hele uitdaging om in een park in een woonwijk waar overal lantaarnpalen en buitenlampen branden een donkere nacht na te bootsen. De maan werkte mee, een dag later werd het nieuwe maan en tijdens de Nacht van de Nacht was er geen maan te zien. Ook was het redelijk bewolkt met wat later op de avond wat gespetter.

Ruim 100 mensen hadden zich opgegeven, zodat we op 2 locaties startten, bij het Struunhuus en bij de Beestenbult. Naast het Struunhuus was het doek voor de nachtvinders opgehangen, het was geen drukte op het doek maar onze natuurgids Freddy kon veel vertellen over de dichtgemetselde gaatjes in het insectenhotel. Nachtwachter Bart met het kindje van de Nacht, zorgden voor de nodige zwarte vegen. Even verderop zat Hero met de das. Junior Rangers, Matthijs, Daphne en Daan, hielpen iedereen veilig naar de overkant en al kon de brug ook gebruikt worden het vlot was bij de jeugd zeker in trek. Zo kwam iedereen veilig naar de overkant. Er waren onderweg nog wat geluiden te ontdekken, Henny en Sascha zorgden voor dit onderdeel. Bij kinderboerderij de Beestenbult waren Linda en Tamara. Zij vertelden het verhaal over Erik en het donker. 'Ben jij bang in het donker?'

Bij de Hofmanbrug stond vleermuisman Jan, hij liet met geluiden horen dat de vleermuis wel een heel bijzonder beestje is. Na de nachtelijke avonturen van de vleermuis waren de uilen en marterachtigen aan de beurt, natuurgids Erwin weet daar veel over te vertellen en er was genoeg te zien. Onderweg of aan het einde van de tocht was er de warme chocolademelk bij Elma en konden de letterbriefjes ingeleverd worden. Het was goed opletten want op de route waren letters verstopt. 15 letters waar uiteindelijk een woord van te maken was. Dat was nog niet zo gemakkelijk als gedacht, terwijl het natuurlijk alles met de Nacht van de Nacht te maken had. Op 2 november tijdens de Natuurwerkdag zijn de prijswinnaars bekend gemaakt.

De Nacht van de Nacht wordt georganiseerd in samenwerking met de Natuur en Milieufederatie om aandacht te vragen voor lichtvervuiling, welke invloed heeft dit op dier en mens. <https://www.nachtvandenacht.nl/gevolgen-selectie/>

#2Natuur Challenge

In het kader van deze landelijke campagne in oktober hebben wij 4 wandelingen o.l.v. een natuurgids georganiseerd. Mantingerzand, Spaarbankbos en 2x Steenbergerpark.

Het doel van deze campagne is om mensen te stimuleren om meer naar buiten te gaan. Uit onderzoek blijkt dat natuur gezond is en dat mensen die twee uur per week in de natuur doorbrengen, zich fitter en gezonder voelen. De campagne met 8000 deelnemers door heel Nederland was een groot succes.

Natuurwerkdag

LandschappenNL organiseert elk jaar de landelijke Natuurwerkdag. In de gemeente Hoogeveen kon je op 3 plekken meedoen

IVN Hoogeveen en kinderboerderij de Beestenbult gingen samen aan de slag voor de speelnatuur in het Steenbergerpark.

Het stevige werk werd door de volwassenen gedaan, zoals de wilgenhutten invlechten en bijsnoeien, maar ook de takkenril kreeg een opknapbeurt.

Onze jonge deelnemers zijn in de Struuntuun en op de vlinderidylle bloembollen gaan poten.

De werkdag werd afgesloten met een gezamenlijke lunch in de Beestenbult

Bollen poten in de Idylle

De overgebleven bloembollen zijn op 13 november gepoot in de idylle.

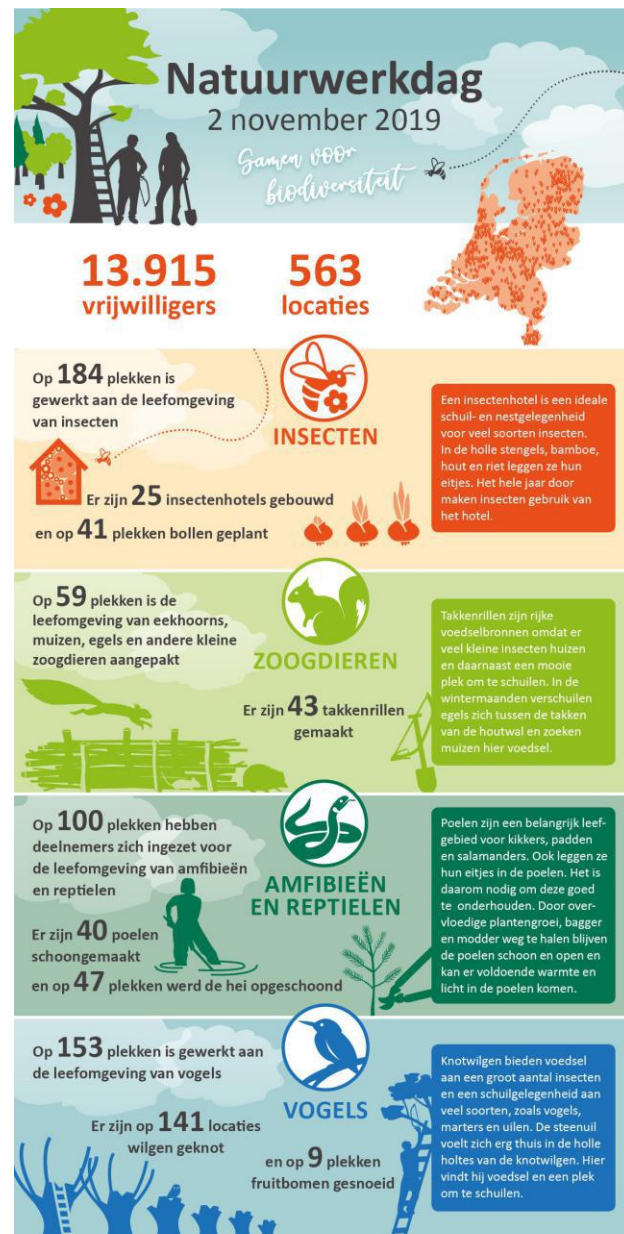
Actieve vrijwilligers

9 november zijn 23 actieve IVN vrijwilligers van afdeling Hoogeveen naar Orvelte afgereisd.

In de Veldhoeve werden zij verwelkomd met koffie thee en wat lekkers. Na een gezellig samenzijn nam IVN-natuurgids Geert Huisman ons ploggend mee naar het Orvelterveld en Reijntjesveld. Onderweg had Geert pittige vragen voor ons.

Het ontstaan van het gebied, de mooie natuur, de oude ijzerboerderij met spieker(reconstructies), heide en zandverstuivingen. Er is weer veel kennis met elkaar gedeeld.

Bij terugkomst hebben we ons allemaal als winnaar uit geroepen. De wissel dennenappel hebben we allen verdiend, zo ook de geweldige lunch die voor ons klaar stond

Ook iets doen voor een groene leefomgeving?

Samen met **79.000** actieve vrijwilligers onderhouden we **114.114 ha** beschermde natuur en landschap, dat toegankelijk is voor bezoekers. Nieuwe vrijwilligers zijn altijd welkom! Sluit je aan bij een vrijwilligersgroep bij jou in de provincie of doe mee aan een cursus.

► Kijk voor meer informatie op <https://www.natuurwerkdag.nl/vrijwilligerswerk/>

Landschappen NL

NATUURWERKDAG

POSTCODE
BLOTTING

Foto: Geert Huisman

Foto: Tamara Krikken

Foto: Bart Pijper

Gastcolleges

Vanuit de SWW kwam de vraag of we een ochtend of middag kunnen organiseren voor mantelzorgers. Uiteindelijk zijn hier twee activiteiten uit voort gekomen, namelijk een

Mantelzorgers en jonge mantelzorgers te gast in Struunhuus

Grietje Loof ontving de volwassen mantelzorgers met koffie en koek. Een kennismakingsrondje en een presentatie van wat is IVN en wat doet de IVN. Daarna naar buiten.

We gaan wildplukken in het park. Onderweg wordt er van alles bekeken. Wat kunnen we wel en wat kunnen we niet eten? Het zevenblad ook wel hanekam genoemd heeft iedereen in de tuin en nu weten we als je die uit je tuin wilt hebben, dat je hem gewoon moet nuttigen in de sla, soep, boter of er pesto van maken.

Met de verzamelde planten werd in het Struunhuus een gezamenlijke kleine lunch gemaakt.

Het resulteerde in een overheerlijke pesto, twee verschillende kruidenboters en een heerlijk soepje. Nadat we lekker gesmuld hadden van "het onkruid" ging ieder na een gezellige en ontspannen ochtend weer huiswaarts om te mantelzorgen.

Voor de jonge mantelzorgers was een actief programma opgezet.

Grietje en Tamara zijn ieder met een groep kinderen aan de slag gegaan. De ene groep ging op zoek naar waterdiertjes in de sloot en de andere groep leerde vuurmaken. Na verloop van tijd werd er van activiteit gewisseld. Als laatste hebben we nog samen broodjes gebakken en lekker chips en drinken gehad bij de vuurplaats.

Scouting

12 Scouts tussen de 6 en 12 jaar hebben een natuurles meegemaakt. Aan de hand van een mooi verhaal werd de kinderen duidelijk gemaakt dat in de natuur alles samenhangt, het één niet zonder het ander kan. Daarna is er een wandeling gemaakt door het Spaarbankbos. Tijdens de wandeling zijn de nestkasten schoongemaakt en heeft ieder kind ook een nieuw nestkastje opgehangen.

Weekendschool

Begin april was de weekendschool in het Struunhuus. De kinderen zijn bijgeschoold over insecten, hoe help je de insecten en hoe maak je een insectenhotel. Ook was er wateronderzoek, waaraan kun je zien of water van goede kwaliteit is, helderheid, diversiteit aan leven en oppervlaktespanning.

Natuurspeurderstocht Posthoornschool Pesse

In het Spaarbankbos speuren naar bodemdiertjes, waar kun je ze vinden en hoe heten ze? Onder bladeren en in oude omgevallen boomstammen hebben we veel diertjes gevonden. De natuurspeurders bracht ons verder veel informatie over bomen. De tijd was veel te kort om de hele tocht met opdrachten te voltooien.

Insectenhotel en vlinderidylle Roelof van Echtencollege

Op 1 november kwamen leerlingen van het Roelof van Echten College naar het Struunhuus om onderzoek te doen. Wat heb je nodig om insecten te trekken op het schoolplein? Deze opdracht hadden ze gekregen van wethouder Gert Vos. De leerlingen konden de IVN-vrijwilligers het hemd van het gat vragen over de vlinderidylle en de insectenhôtels. Ook hadden ze al les gehad op school van imkers.

We zijn op verschillende locaties in het Steenbergerpark naar de mogelijkheden. Op 6 december kwamen de leerlingen naar het gemeentehuis met hun eindproduct. Een jury heeft zich hier over gebogen. Het waren prachtige werkstukken die vele mogelijkheden geven. Iedere deelnemer kreeg een certificaat.

Takkenkerstboom maken

Twee weken voor Kerst hebben 10 kinderen een mooie Kerstboom van takken gemaakt

Presentaties / Lezingen / Workshops / Excursies

Excursies van de werkgroepen staan in hun verslag vermeld. Zie de verslagen onder werkgroepen

Idylle -Presentatie beheerplan en Hoogeveen uitgeroepen tot bij-vriendelijke gemeente.

In het jaar 2018 is er regelmatig overleg geweest met leerlingen van Terra Meppel. Zij hebben voor de Idylle een beheerplan gemaakt en gepresenteerd in het Struunhuus aan de Gemeente en belangstellenden. De Gemeente heeft het beheerplan in ontvangst genomen. Er is een aanbeveling gedaan voor sinusbeheer in de idylle voor een hogere biodiversiteit. Bij sinusbeheer wordt een slingerend pad gemaaid door de idylle, waarbij minstens 40 % van het gebied niet gemaaid wordt. In de idylle is nu gestart met het sinusbeheer.

De plantenwerkgroep inventariseert ieder jaar de planten in de idylle. De droogte heeft hier voor sommige soorten niet zo goed gewerkt. We hopen dat zich in de komende jaren toch een fijne plek zal ontwikkelen voor bij, vlinder en mens.

In het Zuiderpark is vorig jaar ook een vlinderidylle aangelegd. Door het maabeleid van de gemeente en mede door de vlinderidylles is Hoogeveen uitgeroepen tot bij-vriendelijke gemeente.

Foto presentatie Struuntochten

Bart Pijper heeft ons meegenomen op avontuur met zijn vele Struuntochten. Bart gaat regelmatig op de gekste tijdstippen de natuur in om zijn hoofd leeg te maken. Een indrukwekkende reeks foto's wordt ons voorgeschoteld. Elke foto met een eigen al dan niet humoristisch verhaal!

Excursie vogels

Tekst en excursie leider: Henk Derks

Met een zonnige ochtend in het verschiet zijn we met een mooie groep van 15 personen vertrokken naar het gebiedje achter de DOC. Het is een relatief klein gebied maar door veel afwisseling in beplanting en terrein biedt het veel mogelijkheden in het voorjaar. Door de vroege zon waren al veel libellen actief waardoor de fotoliefhebbers goed aan hun trekken kwamen. Zwartkoppen, roodborsten, roepende buizerds en twee bonte vliegenvangers en zingende bosrietzangers als cadeau, alles kwam voorbij. Een heerlijke ochtend die in het teken stond van herkenning van vogels in typerende begroeiing. Wat voor vogels kun je bijv. verwachten in dichte onder begroeiing en welke hebben voorkeur voor meer open gebied. Bruine vogeltjes opzoeken in een vogelboek valt niet mee zonder te weten waar je ongeveer moet zoeken. Een leerzame ochtend voor velen.

Wandelexcursie langs de boorden van het Oude Diep

In Fluitenberg op de kruising Kerkweg/Secteweg begint de wandelexcursie o.l.v. Bart Pijper op 19 mei.

Circa 10 jaar geleden hebben ze hier het Oude diep opnieuw laten meanderen.

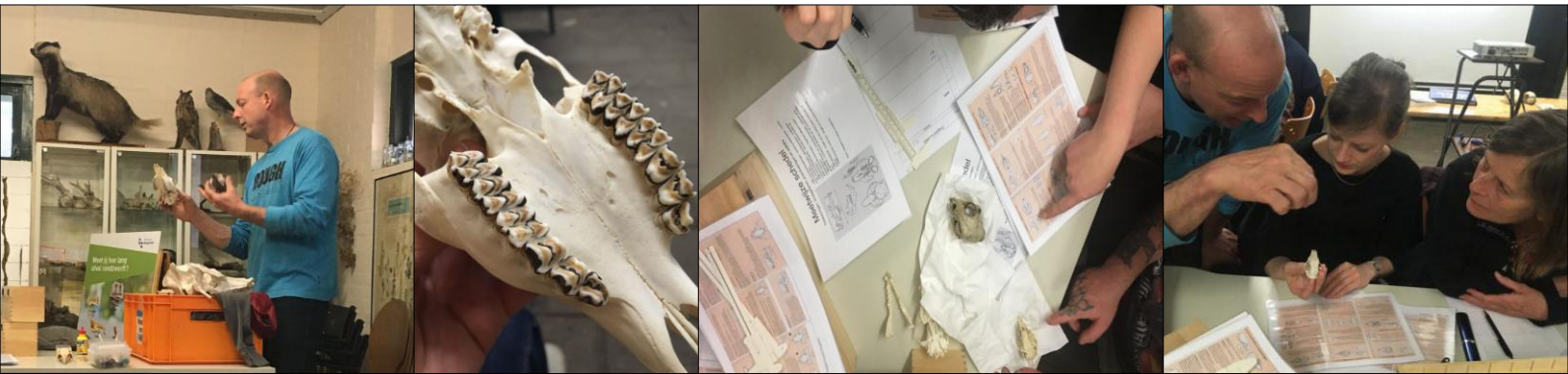
We wandelen door een strook oud bos, op de grens van veen en zandgrond. Bart geeft uitleg over het ontstaan van de hoogte verschillen. Onderweg een grote biodiversiteit aan planten, kevers en reeën ligplaatsen.

Als we het bos uitlopen zien we een brede strook met vele planten en grassen en de pijpenstrootjes slingert er als een lint tussendoor. Dat is de plek waar oorspronkelijk het Oude diep gelopen heeft, het "Nieuwe Oude diep ligt een stukje verder". Duidelijk zichtbaar het witte zand (Stuifzand) in het rivierveld. Vele grassen en bloemen. Door het mooie weer waren vele insecten actief, waaronder libellen, de viervlek, azuurjuffers en zelfs de weidebeekjuffer, meikevers en cicaden al dan niet nog in het koekoeksspuug zien we voorbijkomen.

Een heerlijke plek met kabbelend water, gezoem en geuren, een heerlijke plek om je hoofd leeg te maken aldus Bart.

Lezing Schedels

Jan Wermink, schedelspecialist, nam ons mee in zijn uit de hand gelopen hobby, zoals hij het zelf omschrijft. We kennen het allemaal wel een beetje. Je krijgt ooit iets en voor je het in de gaten hebt staat de kast vol. Zo ook bij Jan die inmiddels als preparateur van schedels heel veel weet te vertellen. Hij neemt ons mee in de wereld van de preparateur. Ondanks dat er af en toe, bij sommige mensen, iets van kippenvel over de armen loopt of er ontsnapt een 'brrrrr', blijft het een boeiend verhaal. Tijdens de pauze wordt er gebruik gemaakt van de kennis van Jan over schedels. Er zijn diverse schedels meegenomen naar het Struunhuus. Na de pauze gaat iedereen zelf aan het puzzelen. Met zoekkaarten en meetlatten en een doosje vol schedels. Van welk diertje is dit en hoe kom je erachter. Gelukkig zijn er boeken en loopt Jan langs de tafels om iedereen een beetje verder te helpen. Zo komt iedereen erachter dat het echt niet zo gemakkelijk is om een schedel van een zoogdier te herkennen. Jan bespreekt de uitkomsten met iedereen en zo sluiten we een bijzondere avond af.

Workshops natuurfotografie met de smartphone

In april heeft onze natuurgids en deskundig fotograaf Bart Pijper meerdere workshops gegeven in de natuur met je smartphone.

Hoe maak je mooie foto's met je smartphone?

Waar moet je op letten als je fotografeert

Hoe krijg ik dat kleine plantje scherp?

Hoe krijg je diepte

Ja daar moet je wel wat voor doen!

Menig broeken jas is niet schoon gebleven, maar dat deed niet, de resultaten waren verbluffend mooi met zo'n smartphone.

Foto: Gerwin Streutker

Foto: Gerwin Streutker

Cursussen

Cursus Natuurrouder/begeleider

In juli hebben we de cursus Jeugdbegeleider / Natuurrouder afgesloten. Negen cursisten behaalden een certificaat. De cursus is in 8 dagdelen gegeven met als sluitstuk de praktijkopdrachten die werden uitgevoerd. Directeur Mark Tuit was daarbij aanwezig. De cursus is ontstaan uit een samenwerking van de Smederijen en IVN. Vanuit de wijken komen er steeds vaker vragen om groene buitenschoolse activiteiten aan te bieden. Dit zijn natuurlijk hele leuke activiteiten maar dan is het wel handig als je ook de juiste begeleiders daarbij in kunt schakelen. De cursus zal in de toekomst nog wel vaker aangeboden worden.

Paddenstoelencursus

In oktober is er een korte cursus paddenstoelen gehouden.

Onder leiding van Johan Scheeres, met aanvulling van Bernhard de Vries, werd aan 10 enthousiaste cursisten, die uit de 3 noordelijke provincies kwamen, de cursus gegeven. Wat zijn paddenstoelen, hoe zijn ze opgebouwd, hoe groeien ze en waar groeien ze. De samenwerking van paddenstoelen met andere organismen en waar staan ze in de voedselkringloop? Alles omlijst met veel voorbeelden.

Voor de tweede theorie avond kregen de cursisten de opdracht om 3 paddenstoelen mee te nemen, probeer deze op naam te brengen en vertel er iets over. Het was een bont geheel van klein tot heel groot.

De praktijkochtend was in het spaarbankbos. Een 40-tal soorten zijn we tegengekomen. Als afsluiting was er een speciaal paddenstoelhapje voor ons gemaakt door 'de keuken van Arragon.'

Foto: Dooiergele mestzwam, Bea Gorter

Werkgroepen

Junior Rangers

Jongeren uit Hoogeveen doen mee aan het jeugdprogramma Junior Rangers.

Ongeveer een keer per maand is er een activiteit in de Natuur. Deze vindt meestal plaats in het Nationaal Park Dwingelderveld maar ook zijn er uitwisselingen met andere Junior Rangers groepen.

Een keer per jaar kunnen JR zich aanmelden voor een JR EuroCamp. Dit jaar werd het gehouden in Estland.

<https://www.europarc.org/nature/young-people/junior-ranger-programme/international-junior-ranger-camp/2019-international-junior-ranger-camp/>

Daphne Klomp vertegenwoordigde onze groep.

In mei was er een middag in het Steenbergerpark om nieuwe Junior Rangers te verwelkomen.

In oktober was het kamp bij Taribush in Lhee.

November nog de Natuurwerkdag en in december het jaarlijkse Kerstboom zagen in het Echtensparadijs. Onder leiding van Hans Kruk gingen de jongelui eerst de Natuur in en daarna bij de Kerstbomen en de warme chocolademelk afscheid te nemen van Grietje Loof. Zij heeft samen met Marian Bralten uit Ruinen ervoor gezorgd dat het JR programma in het Dwingelderveld werd opgestart. Grietje nam na 5 jaar afscheid van deze groep. Met heel veel plezier heeft ze zich jarenlang ingezet voor de Junior Rangers.

De groep komt nu voor het vijfde jaar bij elkaar en bestaat uit 13 jongeren uit Hoogeveen en Westerveld.

<https://www.ivn.nl/junior-rangers>

Werkgroep Dassen

Tekst: Hero Moorlag en Bart Pijper

Een droge zomer met wisselende aantallen jonge dassen in de jaarlijkse telling van het provinciale project Kleintjes Das. Het aantal getelde burchten per lid varieert van 5 tot 30. Op papier zijn er nu 27 leden. Enkele van hen vonden één vergadering in februari te weinig en vroegen om een extra vergadering in de herfst om de resultaten van de telling te bespreken en eventuele problemen. We vergaderden eerst op 4 februari in Green Planet. Problemen met boeren en jagers passeerden de revue, evenals onze inbreng in de aanleg van zonneparken. De voorjaarsvergadering is ook bedoeld om de burchten te verdelen en te bezien wie een nieuw lid inwerkt en met wie hij/zij het beste contact kan opnemen. Hero zorgt ervoor dat de ledenlijst met email adressen en telefoonnummers is bijgewerkt.

De herfstvergadering vond plaats op 14 oktober in Green Planet. Eerst gaven we aandacht aan Reinder IJmker die in 2019 maar liefst 30 burchten bezocht en 102 volwassen en 60 jonge dassen telde. Hij kreeg een certificaat en een knuffel in de vorm van een jonge das. Uit het aantal dassen is op te maken dat deze dieren rond Tiendeveen en Nieuw-Balinge floreren. De aantallen die de andere leden telden, verschillen sterk. Soms bleek een burcht verlaten (droogte?), waren er geen jongen of was het aantal jongen beperkt. De droogte heeft zeker een rol gespeeld in gebieden waar nergens water aanwezig was. Kennelijk trokken de dassen hier weg op zoek naar water. De nieuwe ATB-route bij Smalbroek langs een dassenburcht heeft invloed in die zin, dat de dassen zich enigszins van de route verwijderen. Jonge dassen beginnen her en der een hol te graven, volgens andere leden, soms ver verwijderd van de hoofdburcht (kraamburcht).

Het aantal (jonge) vossen bij dassenburchten is lager dan andere jaren. Ook constateren de meeste leden dat er minder jonge vossen zijn dan andere jaren. Dat is eveneens te zien op camerabeelden van onze IR-camera's, zowel de Bushnells als de nieuwe Reconyx.

Er ontstond op de herfstvergadering een discussie over het aantal dassen per burcht. Wordt dat aantal minder, meer of stabiliseert het. Om daar precies achter te komen zou je volgens Bart veel wetenschappelijker te werk moeten gaan door steeds op dezelfde manier te posten en camera's te gebruiken. Wel constateren we dat het nog steeds goed gaat met de das. In 2019 wellicht minder jongen en verlaten burchten, maar dat is normaal.

Bij de werkgroep werden 22 verkeersslachtoffers onder dassen gemeld, waarvan opnieuw één bij het Kremboongbos. Omdat Hero van de wethouder geen antwoord meer krijgt op zijn mails, is besloten de aanvraag van verkeersdrempels in de weg langs het Kremboongbos over te dragen aan Grietje Loof. Zij heeft als IVN-er regelmatig overleg met de gemeente.

Conclusie: Het gaat goed met de das in ons onderzoekgebied en het gaat goed met de werkgroep.

Foto: Bart Pijper

Foto: Grietje Loof

Foto: Bart Pijper

Werkgroep Gierzwaluwen

Tekst en foto: Henk Derks

Door allerlei omstandigheden zijn er het afgelopen jaar weinig activiteiten geweest. Hier aan mijn huis was het niet alleen een mooi seizoen maar ook heel leerzaam. De kasten waren nodig aan een onderhoudsbeurt toe. Vandaar dat alle kasten aan het einde van het seizoen van de gevel gehaald zijn. Vooral de dakjes hebben veel te lijden van weersomstandigheden. Alles moest er dus af zodat de gierzwaluwen de komende jaren weer droog kunnen broeden onder hun nieuwe dakje.

Je valt wel van de ene in de andere verbazing wanneer de inhoud eens goed bekeken kan worden. Inmiddels weet ik wel uit vele gesprekken met mensen dat ze geen zin hebben in rommel van vogels onder hun pannendak. Het geeft veel troep en ongedierte. Een uitgelezen kans om eens te kijken hoe het nu gesteld is met het nestmateriaal en het ongedierte in een nest.

Wat ik niet verwacht had was dat de Koetjes kast waar elk jaar een stel spreeuwen in zit de minste troep vertoonde. De Koetjes kast heeft zijn naam te danken aan oud burgemeester Koetje die assistentie verleende bij het ophangen. Uitwerpselen waren in de kast nauwelijks te vinden, dit doen de jongen keurig buiten de kast. Ook was er relatief weinig nestmateriaal te vinden, met een paar takken hield het wel op. Ongedierte heb ik niet kunnen vinden, geen vlooiën of poppen van andere enge beestjes. Wat dat betreft had ik mij de moeite kunnen besparen de zware kast van de gevel te halen.

Wat de mussen betreft is wel gebleken dat de concurrentie met gierzwaluwen zwaar is. Mussen hebben een grote voorliefde voor het type zwaluwkast. Hoewel sommige gierzwaluwliebhouders de kast na het seizoen dichtdoen om te voorkomen dat er mussen inkruipen heb ik het tot nu toe niet gedaan. Ten eerste is het mij wat teveel werk op de ladder en ten tweede hebben mussen natuurlijk ook een plekje nodig. Dat ze het hier aan huis goed bevalt blijkt wel uit het aantal mussen. Een jaar of wat geleden heb ik er eens 80 geteld in de hulstboom van de burens. 's Avonds slapen ze dan deels in de nestkasten of in de klimop. Mussen maken er in de nestkast altijd een knusse boel van. De hele kast wordt volgestouwd met nestmateriaal tot het dak aan toe. Alles kan gebruikt worden, plastic, stukjes kerstslingers, haren, gras, takjes, draad, mos, verzin het maar. Een kundig gebouwd tunneltje leidt uiteindelijk naar het nestkommetje achterin de kast. Onder dakpannen zal dit anders zijn, waarschijnlijk alleen een kommetje van allerlei nestmateriaal. Maar troep maken dat kunnen ze. Met het ongedierte viel het wel mee, een paar larven en poppen van vliegen, niet iets om je druk over te maken. De larven voeden zich met materiaal uit het nest en zitten dus niet in de hele kast. Mocht u mussen onder de pannen hebben, geen paniek dus voor ongedierte, hoewel vaak anders wordt beweerd. Ook dode mussen geven geen problemen, door constante luchtstromen onder pannen mummificeren de mussen in no time. Laat ze dus maar gezellig kissebissen op de goot en geniet van het gezellige getjilp onder elkaar.

De gierzwaluw is wel een buiten beentje in de nestkast. Heb je alleen gierzwaluwen in de kast hoeft je hier nooit iets aan te doen. De vogels leveren de nestkast na het seizoen bijna schoon op. De uitwerpselen bestaan uit schildjes van kevertjes e.d. en zijn kurkdroog. Ongedierte is er in de vorm van de bijzondere gierzwaluwvlieg. Een merkwaardig beestje die alleen op gierzwaluwen voorkomt. Met kleine haakjes aan zijn poten klampt de vlieg zich aan de vogel vast en zuigt zo bloed op. Teveel vliegen kunnen funest zijn voor de net uitgekomen jongen. De vlieg legt zijn eitjes in de kast, kleine zwarte korreltjes die pas uitkomen als de gierzwaluw weer terug is. Het nest bestaat uit kunstig aan elkaar gelijmde strootjes en ander materiaal dat in de lucht wordt verzameld. Met speeksel wordt er een fraai rond nestkommetje van gemaakt. De problemen voor de gierzwaluw ontstaan pas als mussen vroeg in het jaar, januari/februari besluiten de kast als de hunne te beschouwen. In korte tijd wordt de hele kast volgepropt waardoor de gierzwaluw zijn nest niet meer kan bereiken. Dat leidt tot vreemde situaties. De zwaluw gaat bij terugkomst bovenop de bende van de mus een nieuw nest maken of de zwaluw gooit de mussen eruit en legt de eieren in het mussennest. Dit pakt meestal niet goed uit. De eieren rollen tussen de hoeveelheid nestmateriaal van de mus weg, de vogels raken verstrikt in het nestmateriaal van de mus, draadjes en andere troep, de jongen vallen buiten het nestkommetje en vinden de weg niet meer terug of als ze bijna op uitvliegen staan kunnen ze de opening niet vinden door de overvolle kast. Vorig jaar had ik een situatie waarvan ik zeker wist dat er jongen in de kast zaten maar had ze nog niet gezien. Toen de oudervogels vertrokken waren vertrouwde ik de boel niet en de kast maar eens open gemaakt. Stijf tegen het dak zaten twee volgroeide jongen die er niet meer uit konden. De weg naar de opening was volledig dichtgestopt met nestmateriaal van de mus. Gelukkig is het in dit geval goed gekomen maar dit is een groot nadeel van nestkasten en gebrek aan natuurlijke nestruimte. Onder pannen of andere natuurlijke nestruimtes komt dit probleem nagenoeg niet voor. Bij controle van de nesten heb ik zo heel wat verloren eitjes en dode gierzwaluwen gevonden. Ik ben bang dat ik in het nieuwe jaar slecht nieuws heb voor de mussen

Werkgroep Huiszwaluwen

Tekst: Jannie Timmerman

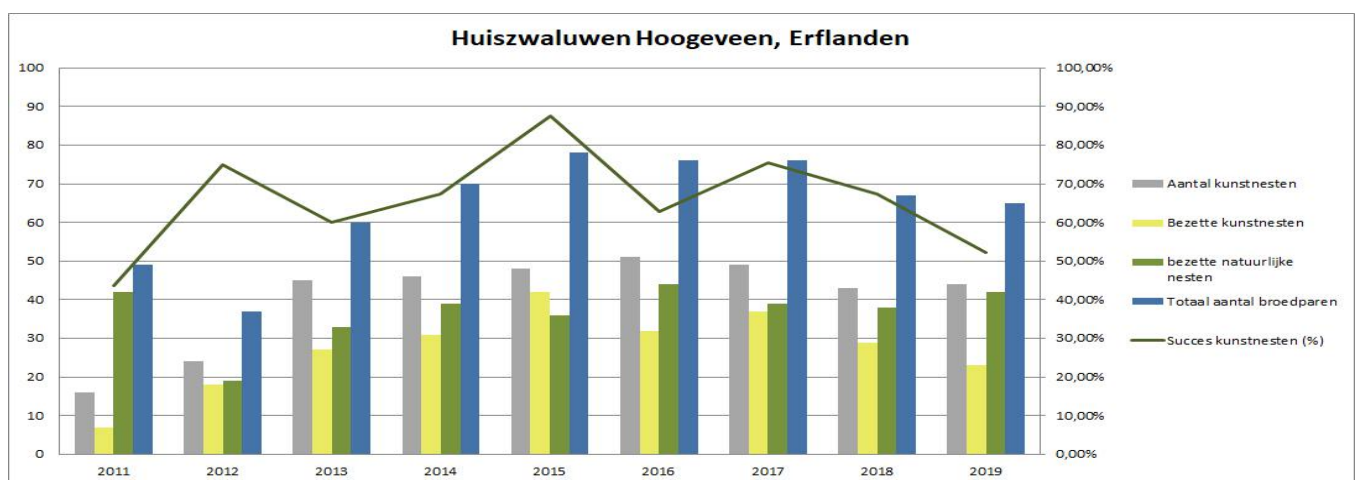
Monitoring huiszwaluwen de Erflanden.

Het afgelopen jaar hebben we één telling kunnen doen in de Erflanden. Uit de telling blijkt dat de populatie van de zwaluw erg stabiel blijft, opvallend was dat dit jaar veel mussen de nesten konden bezet. Aan de gevels hangen nu totaal 43 kunstnesten waarvan 23 bezet en 41 bezette natuurlijke nesten, vergeleken met het jaar daarvoor gaat het goed met de natuurlijke nesten. Aan een aantal belangstellende bewoners zijn er 8 nesten verkocht.

Afgelopen jaar zijn veel kommen bijgemaakt, voor belangstellenden ligt nog een voorraad in het Struunhuus.

Van de Nederlandse Huiszwaluwtilen Monitoring kwam de vraag of wij de zwaluwtelling van de camping Westerbergen op ons wilden nemen. Zij willen graag de aantal bezette zwaluwtillen van Nederland in beeld brengen. Op deze vraag hebben wij kunnen voldoen en de totale telling gedaan. Van de 10 kommen waren 7 bezet.

Wij danken de bewoners van de Erflanden voor het beschikbaar stellen van hun gevels en we gaan de telling nog vele jaren voortzetten.

Werkgroep Paddenstoelen

Tekst: Bernard de Vries

Foto's: Bea Gorter

De werkgroep die gewoonlijk planten zoekt, transformeert bij speciale weersomstandigheden zeer snel in een werkgroep die niet de groei bestudeert maar de afbraak. Kruidjes, struikjes en bomen staan er dan wel, maar illustreren dan gewoonlijk wat de schimmel doet. De werkgroep gaat dan elke week een bos bekijken. Voor een zeer nauwkeurig beschouwer is dat een moordend tempo. Henny Bisperink noteert dan alle namen die worden genoemd, ook de zelfbedachte. Later, omstreeks het voorjaar daarna, worden de lijstjes doorgespiet en ingevoerd in het systeem van de Nederlandse Mycologen. Ongeveer 14 lijstjes moeten dus verwerkt. Een leuk resultaat dat door herhaling aan waarde wint.

Het aantal deelnemers is meestal vijf tot tien. Het individuele werk door diverse personen voegt daaraan nog vaak belangrijke informatie toe.

Grijze gaatjeszwam

Kleverige koraalzwam

Gewimperde aardster

muizenstaart

Werkgroep Planten

Tekst: Henny Bisperink en Freddy Mager

Zoals elk jaar wordt door de werkgroep aan het begin van het seizoen een aantal publieks-excursies gepland. Omdat er al een aantal jaren geen excursie stinzenplanten op het programma heeft gestaan zijn we op 30 maart met een kleine groep afgereisd naar Dickninge in de Wijk. Dickninge staat bekend om het massaal voorkomen van de holwortel.

Op 25 mei een excursie in het Bargerveen, hier zijn we door Jan Rocks rondgeleid. Het is een gebied dat bekend staat om zijn zeldzame flora en fauna.

We zijn op 24 augustus afgereisd naar de Noordoostpolder om een bezoek te brengen aan het Waterloopbos bij Kraggenburg. Hier liggen verschillende miniatuur waterkunstwerken waar in het verleden proeven zijn gedaan. Veel van deze kunstwerken zijn in verval geraakt en worden weer gerestaureerd door natuurmonumenten die het gebied in beheer heeft. Door de aanwezigheid van veel water is er een gevarieerde plantengroei ontstaan. Ook is dit gebied bekend om het voorkomen van veel juffer- en libellensoorten.

In februari hebben een aantal leden een bezoek gebracht aan de WFD dag (Werkgroep Florakartering Drenthe). Deze vindt altijd plaats in Zuidlaren. Er is altijd een interessant programma waar verschillende inleiders een onderwerp behandelen. En op het eind een planten-quiz.

Verschillende leden hebben weer de aantallen orchideeën geteld die in de gemeente Hoozeveen voorkomen.

De plantensoorten die in de Idylle voorkomen zijn weer op papier gezet.

Johan Scheeres werkzaam bij de gemeente kwam met de vraag om de Pesseres te inventariseren. Hier zijn we nog bijzondere soorten tegen gekomen.

Voor Floron zijn twee Kilometerhokken geïnventariseerd één aan de Albartsweg en de kern van Kerkenveld.

Vanaf begin april is er wekelijks op de dinsdag- of woensdagmiddag een bezoek gebracht aan gebieden die floristisch interessant waren om te bezoeken, te beginnen in de tuin van Piet en Petra Zwaan waar veel te zien was. Verder interessante gebieden bezocht zoals VAM, Burgvallen Gasteren, Nuilerveld, Vossenbergh en het Reestdal.

Na de bloei- en groei periode zijn we met het inventariseren van de paddenstoelen begonnen, wat dit jaar veel soorten heeft opgeleverd. Mede door het lange seizoen. Er is doorgedaan tot half december. Dit alles onder deskundige hulp van Bernhard de Vries en Hero Moorlag.

Op 28 december hebben we met 10 personen meegedaan aan de eindejaarsjacht op bloeiende planten

Eén uur tellen in een bepaald gebied. We zijn naar de Griendsveenweg en Groenewegenstraat geweest en hebben hier nog 27 verschillende bloeiers gevonden.

Alle waarnemingen worden op www.verspreidingsatlas.nl geplaatst.

lavendelheide

Grijs Groen & Gelukkig

Tekst: Henny Hauschild en Cora Zevenhek

In het kader van meer natuurbeleving voor ouderen, want groen doet goed, brengen we bezoeken aan instellingen voor een natuuractiviteit op maat.

Weidesteijn

Met het programma Grijs Groen & Gelukkig zijn we begin 2018 gestart in zorginstelling Weidesteijn te Hoogeveen op de PG,-afdeling, dit is een gesloten afdeling voor dementerende mensen. In eerste instantie voor een jaar. Het is bij dit project de bedoeling dat personeel en of vrijwilligers van de instelling dit vervolgens gaan overnemen. Deze doelstelling is niet behaald, wegens tijdgebrek. We besloten om een nog een jaar door te gaan, waarbij de activiteitenbegeleiders zouden gaan zoeken naar geschikte vrijwilligers. Zo zijn we dit jaar nogmaals 20x op verschillende afdelingen geweest. We bezochten per keer één woongroep meestal 4 tot 8 personen. Ook hebben we met de mobiele mensen een bezoek gebracht aan kinderboerderij "de Beestenbult". Voor de mensen die hier niet mee naar toe konden zijn de konijnen naar Weidesteijn geweest!

Het doet de mensen zichtbaar goed, voelen, ruiken en kijken naar natuur.

Dat mensen gefascineerd raken door een slak, een boomwants of een lisdodde, maar ook mensen die bijna niets meer kunnen reageren op de aanwezigheid van een konijn.

Het heeft ons en personeel zeer verrast en ontroerd.

De Berkenhof te Kerkenveld

2x hebben we op uitnodiging van De Berkenhof, een natuur ochtend verzorgd. De eerste keer zijn we van alles te weten gekomen over de berk en de tweede maal ging er een bal over tafel, weinigen wisten wat het was, een mevrouw van 101 dacht dat het een paddenstoel was. En dat was het!

Twee leerzame ochtenden waar beleving en herinnering centraal stond.

Natuurkoffers

Het Project Grijs Groen & Gelukkig is afgelopen. De deelnemende zorginstellingen en een aantal IVN-afdelingen, waaronder Hoogeveen, hebben een natuurkoffer gekregen.

Werkgroep Vleermuizen

Tekst en foto: Jan Mager

Ook afgelopen jaar was er weer een afname van het aantal waargenomen vleermuizen. Alleen de meest voorkomende dwergvleermuis weet zich goed te handhaven. Waarschijnlijk is de afname van de andere soorten het gevolg van de massale sterfte van veel insectensoorten. Het valt op dat in een gebied weinig landbouw is, er ook meer vleermuizen zijn. We hebben dat ook waargenomen tijdens de vleermuisexcursies bij Oud-Avereest.

Omdat er veel vleermuizen waargenomen kunnen worden bij het Spookmeer in de buurt van Oud-Avereest heb ik daar in het afgelopen jaar 3 excursies gehouden.

Het onderzoek naar de afname van baardvleermuizen in de aardappelkelder van het Herinneringscentrum Westerbork heeft weer veel tijd gekost.

Er zijn afgelopen jaar nogal wat meldingen geweest van kolonies met dwergvleermuizen in woningen.

Wat opvalt is dat de bewoners er over het algemeen geen probleem mee hebben. Ze vinden het vaak wel prima en willen er meer van weten. Dat is vroeger wel anders geweest.

Grootoorvleermuis

Jonge kerkuilen

Werkgroep Kerkuilen

Tekst en foto: Freddy Mager

Voor de kerkuilen populatie in de regio waar onze werkgroep werkzaam is het een goed jaar geweest. Het heeft geen record opgeleverd, uit 19 broedgevallen zijn 100 jongen genoteerd hiervan zijn er 7 jongen uit een tweede legsel van een tweede broedgeval. Een prima resultaat!

Na het broedseizoen worden de kasten die vol zijn geraakt door braakballen schoongemaakt. Dit moet gedaan worden omdat anders bij een volle kast de jongen elkaar uit de kast duwen en dan buiten de kast terecht komen waar dan het gevaar opdoemt om gepakt te worden door de huispoes of hond.

In Fluitenberg moest een kast vervangen worden. Omdat deze grotendeels uit karton bestond en de bodem vervaarlijk bol stond was er een reële kans dat de bodem er een keer uit zou vallen, met gevolg dode uilen? Besloten werd om de kast maar naar beneden te laten vallen. Zogezegd zo gedaan. Bij inspectie van de uiteengevallen kast bleek er nog een uil in te zitten. Dat was schrikken. We hadden verwacht dat door de herrie die wij hadden gemaakt met het opzetten van de ladder de aanwezige uilen wel weg zouden zijn gegaan, niet dus. De kerkuil is door ons van alle kanten onderzocht en het bleek dat er geen schade was. Deze uil is door ons weer teruggezet in de nieuwe kast. Hopelijk zijn er in het nieuwe seizoen hier weer jonge uilen te noteren, want daar doen we het voor

Speelnatuur in het Steenbergerpark

Tekst: Linda Thalen

“Spring, klim, speel, beleef en bewonder”

Sinds een aantal jaren is er een speelnatuur route in het Steenbergerpark in Hoogeveen.

Met trots onderhouden we jaarlijks de speelnatuur route welke gevestigd is tussen kinderboerderij de beestenbult en het IVN Struunhuus.

Onze werkgroep krijgt ieder jaar hulp tijdens de dagen van NLdoet en de natuurwerkdag, graag zouden we onze werkgroep uitbreiden met nieuwe leden.

Met de natuurwerkdag 2019 hebben we samen met een aantal buurtbewoners en hulp van vrijwilligers uit het AZC de hutten weer hersteld. De boog is opnieuw ingevlochten en de kabouters hebben hun plek weer gevonden langs de route.

We hopen in 2020 weer nieuwe ideeën te kunnen realiseren.

Foto's: André Brasse

Toekomstplannen:

- samenwerken met activiteiten voor scholen
- ontdekkingspad uitbreiden
- voetenpaadje
- Spelen met water
- Labyrint
- Veel bloembollen

Nieuwe ideeën:

Waterplan 2020

We hopen met het nieuwe waterbergingsplan ook te kunnen spelen met onze water Ideeën. Pondje over, stapstenen en een bruggetje.. Durf jij over?

Werkgroep PR

Tekst: Annemieke Blokzijl

Ledenaantal

Het ledenaantal staat dit jaar op 166 leden (inclusief huisgenootleden) en 8 donateurs.
2018 bedroeg 162 (inclusief huisgenootleden) en 9 donateurs.

Website

Ook dit jaar werd de website natuurlijk weer bijgewerkt met de nieuwste activiteiten en nieuwsberichten welke onder andere te vinden zijn op de homepage in het blokken schema.

Voorheen was het niet mogelijk om per IVN-afdeling de Google Analytics statistieken in te zien. Onze afdeling werd dit jaar als pilot gebruikt om dit wel mogelijk te kunnen maken.

In 2019 is de website bijna 65.000 keer bezocht, hiervan zijn er 46.808 unieke paginaweergaves. Vorig jaar hadden we 29.890 unieke paginaweergaves, dit is dus een flinke toename.

Per bezoek werden er ongeveer 4 pagina's per keer bekeken met een gemiddelde tijd van 02:31 minuten. Het merendeel van de bezoekers zijn nieuw; echter bijna 1500 bezoekers komen meermaals terug. Opvallend is ook dat de meeste bezoekers de website op hun mobiel bekijken.

De meeste bezoekers die op onze website komen, zijn mannen tussen de 45-54 jaar oud.

De homepage (met het blokken schema), de activiteitenpagina en de Cursus Jeugdbegeleider/Natuurouder zijn het meest bekeken. De 'Soort van de Maand' pagina wordt vaker bekeken dan de Nieuwspagina.

Vergeleken met de rest van het jaar had oktober de meeste bezoekers; dit komt natuurlijk door de vele georganiseerde activiteiten in de Oktober Kindermaand.

Soort van de Maand

In 2019 zijn wij doorgegaan met het plaatsen van de Soort van de Maand die beknopt wordt aangekondigd in Het Torentje van de Hoogeveense Courant. Daarmee hebben wij ook dit jaar iedere maand een plant of dier extra in de schijnwerpers gezet, zowel op de website als in de krant.

Pers

De Hoogeveense Courant plaatste rond de 25 persberichten dit jaar; dit is exclusief Groen & Doen en Soort van de Maand. Ook waren wij sporadisch te vinden in de bladen Weidenieuws en De Smederijen van Hoogeveen.

Online zijn er rond de 140 berichten geplaatst. Deze waren te vinden in de Groene Agenda van NMF Drenthe, Regionieuws Hoogeveen, De Hoogeveense Courant, Actief jong Hoogeveen, Van Plan, De Hoogevener en Drents Nieuws.

Ook Radio Hoogeveen vermeldde de activiteiten van IVN Hoogeveen.

Nieuwsbrief

De nieuwsbrief werd 4 keer uitgebracht.

Aanmelden voor de nieuwsbrief kan via <https://www.ivn.nl/afdeling/hoogeveen/aanmelden-nieuwsbrief>

IVN en Twitter

Sinds 2013 heeft IVN-afdeling Hoogeveen een Twitteraccount. Er zijn 361 volgers. Er wordt niet veel gebruik gemaakt van Twitter. Meestal zijn het berichten die gedeeld worden. En af en toe wordt een activiteit onder de aandacht gebracht. Het zou misschien meer gebruikt kunnen worden maar de meeste aandacht gaat toch uit naar de Facebookpagina.

<https://twitter.com/ivnhoogeveen>

IVN en Instagram

Sinds 2016 heeft de afdeling een eigen Instagram-account. Hier wordt met de regelmaat van de klok een foto of meerdere foto's geplaatst van activiteiten die geweest zijn. Er zijn 160 volgers. <https://www.instagram.com/hoogeveenivn/>

IVN en Facebook

Sinds 2012 heeft de afdeling een eigen Facebookpagina. Er zijn 932 volgers. Wie weet halen we in 2020 de 1000 volgers. De pagina wordt goed gevuld en veel gevolgd en gelezen. Ook de reacties op een post geven aan dat het graag gelezen wordt. Er wordt veel info gedeeld. Ook foto's van leden of andere belangstellenden worden geplaatst. Af en toe is er een evenement wat extra aandacht krijgt. Tot nu toe is het wel duidelijk dat we veel profijt hebben van deze pagina. We bereiken mensen die we anders niet bereiken.

<https://www.facebook.com/IVNHoogeveen/>

Contactgegevens IVN Hoogeveen

Bestuur:

Voorzitter:

Frank Snippe

Secretaris:

Henny Hauschild

Penningmeester en ledenadministratie:

Marc van der Werf

Bestuursleden

Linda Thalen

Tamara Krikken

Bjorn Olthof

Correspondentieadres:

Violier 5

7909 HN Hoogeveen

0528-35 44 17

hoogeveenivn@gmail.com

Bezoekadres:

IVN Struunhuus

Steenbergerpark

Hoogeveen

Website:

<https://www.ivn.nl/afdeling/hoogeveen>

Facebook:

<https://www.facebook.com/IVNHoogeveen>

Twitter:

<https://twitter.com/IVNHoogeveen>

Bijlage Activiteiten overzicht

Junior Rangers (12-18 jaar)

- 8 Activiteiten op de zaterdagochtend. O.a. werken voor SBB en NM.
- 2-Daags startweekend.
- Kennismakingsochtend met nieuwe JR
- Natuurwerkdag

(Jeugd)activiteiten

- Vogels in de winter
- Tiny Forest aanplanten in Nijstad
- Dagje school in de natuur
- Broeihopen omzetten en ijsvogelwand herstellen
- Compost maken in een vaas
- Paddenstoelensafari
- Scharrelkunst maken
- Praatstok maken
- Kerstboom maken van takken

Onderwijsactiviteiten

- Natuurlessen in het Steenbergerpark
- Natuurmomenten in zorginstellingen

Evenementen voor iedereen

- Nacht van de vleermuis
- Waternachtwandeling
- NLdoet
- Opschoondag
- Sloopjesdag
- Natuurwerkdag
- Nacht van de Nacht

Cursus

- Natuurjeugdbegeleider / Natuurouder cursus
- Paddenstoelencursus
- Workshop smartphone fotografie met wandeling (2x)

Lezingen

- Schedels
- Bartjes Struuntochten

Excursies en losse activiteiten

- Wandelexcursies (5x)
- Vleermuisexcursies
- Plantenwerkgroep excursies (4x)
- Vogelexcursie
- Paddenstoelenexcursie

Struunhuus open elke vrijdagmiddag in de maanden mei/juni/september/oktober van 14 tot 16 uur met

- Themamiddagen
- Onderhoud tuin
- Informatie / inloop